

Okul Müdürlerinin Teknoloji Liderliği Davranışlarının İncelenmesi

Mustafa GÜNEŞ¹ Elif BAKA² Serkant GÜLGÜN³ Ayşe KARAAĞAÇ KOCAKIR⁴ Türkan OVACIK⁵

¹Eğitimci, mgunes1979@gmail.com, ORCID: 0000-0002-7991-0853

²Eğitimci, elifefe.eb@gmail.com, ORCID: 0000-0002-4546-2757

³Eğitimci, serkantseyyah@hotmail.com, ORCID: 0000-0001-7832-4046

⁴Eğitimci, aysekaraagac48@gmail.com, ORCID: 0000-0002-4902-7613

⁵Eğitimci, turkanovacik@hotmail.com, ORCID: 0000-0003-3218-0184

Özet: Bu araştırma; okul yöneticilerinin teknoloji liderliği davranışlarına ne derece sahip olduklarını incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Amaç doğrultusunda kişisel bilgi formu ve okul yöneticilerinin teknoloji liderliği rolleri ölçeğinden oluşan veri toplama aracı; Muğla-Ula ilçesinde 120 öğretmene uygulanmıştır. Elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS 22.0 istatistik programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda; teknoloji liderlik algısı ve alt boyutlara ilişkin algıların yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin yaşlarına göre teknoloji liderliği algısının farklılık gösterdiği belirlenmiş 35 yaş ve altı olanlarda ve 46-50 yaş olanlarda algının yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Okul müdürlerinin teknoloji liderliği davranışlarına yönelik öğretmenlerin algısının medeni durumlarına, mesleki kıdemlerine, okulda çalışma sürelerine göre farklılaşmadığı belirlenmiştir. Genel olarak değerlendirildiğinde öğretmenlerin yaşları haricinde diğer tanımlayıcı özelliklere göre okul yöneticilerinin teknoloji liderliği davranışlarına yönelik algıladıkları teknoloji liderliğinin benzer düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Yöneticisi, Teknoloji Liderliği

Investigation Of Technology Leadership Behaviors Of School Principals

Abstract This research; This study was conducted to examine the extent to which school administrators have technology leadership behaviors. In line with the purpose, data collection tool consisting of a personal information form and a scale of technology leadership roles of school administrators; It was applied to 120 teachers in Muğla-Ula district. The obtained data were analyzed in computer environment by means of SPSS 22.0 statistical program. As a result of the research; It has been determined that the perception of technology leadership and perceptions about sub-dimensions are at a high level. It was determined that the perception of technology leadership differs according to the age of teachers, and it was concluded that the perception is high in those aged 35 and under, and in those aged 46-50. It has been determined that the perception of teachers regarding the technology leadership behaviors of school principals does not differ according to their marital status, professional seniority, and working time at school. In general, it has been determined that the perceived technology leadership of school administrators towards technology leadership behaviors is at a similar level according to other descriptive characteristics other than the age of the teachers.

Key Words: School Administrator, Technology Leadership

1.GİRİŞ

21. yy günümüzde; teknoloji ve bilgi çağı olarak adlandırılmaktadır. Teknoloji, bulunduğumuz çağ içinde sürekli gelişmekte ve yenilenmektedir. Teknolojinin olağanüstü gelişimi; iletişimden, bilginin paylaşılmasına ve öğrenilmesine kadar yaşamın her alanında etkisini göstermekte yarar ve kolaylık açısından insanoğlunun kurtarıcısı olarak düşünülmektedir.

Teknolojinin her alanda sağladığı yarar ve toplumun teknolojiyi benimseme noktasında sağladığı uyum göz önüne alınarak, teknoloji konusunda birçok çalışma yapılmış ve yapılmaya devam etmektedir. Geçmiş yüzyıllardan beri tartışılan ve araştırılan liderlik konusu da teknoloji ile yeni bir boyut kazanarak teknolojik liderlik kavramı ortaya

çıkmiştir. Bu kavramın ortaya çıkışındaki asıl amaç; teknolojiyi kullanma

noktasında insanlara fayda sağlamak ve teknolojik imkânların kullanılmasından üst düzey verim elde etmektir. Teknolojinin örgüt içinde etkili ve verimli kullanılması yolunda çalışanlarını bilinçlendiren, örgüt veriminin artması için işletme iç ve dış koordinasyonunu sağlayan kişi teknolojik lider olarak tanımlanmaktadır (Tanzer, 2004).

Buna göre teknolojik liderlik ise, belirli bir süreç içerisinde herhangi bir kurumda çalışan insanları, teknolojiyi kullanma noktasında yönlendirerek harekete geçirmeyi sağlayan gücü temsil etmektedir (Can,2003:94-107). Teknolojik lider ve liderlik tanımlarına bakıldığında, teknolojik etkinliklerden maksimum verim sağlanabilmesi için teknoloji

liderinin sahip olması gereken yeterliliklerin önem kazandığı görülmektedir. Teknolojik liderlik ve yeterlilik konusunda yapılan çalışmalar; teknolojinin kullanılması, yönetilmesi ve yarar sağlamasında önemli bir boyut oluşturmakta ayrıca teknoloji kullanımının iyileştirilmesinde ve geliştirilmesinde önemli rol oynamaktadır.

İnsanlar günlük yaşamda teknolojiden bir şekilde faydalanmaktadır. Teknoloji; hayatımızın merkezinde varlığından söz ettirdiği gibi eğitim ve öğretimin gerçekleştirildiği alanlarda da kullanılmaya başlayarak etkisini arttırmıştır. Teknoloji ile eğitimin etkileşimi hayatımızda yapılması gereken bazı görevleri de beraberinde getirmiştir. Teknolojinin eğitim faaliyetleri için alımı, öğretmenlerin bu alanda eğitiminin sağlanması, okullarda gerekli teknoloji alanlarının ve laboratuvar ortamının hazırlanması, değişen ve sürekli gelişen teknolojinin takip edilmesi, teknolojinin etkin kullanımı için gerekli görevlerden bazılarını oluşturmaktadır. Okullarda, iletişimin sağlam bir kanal üzerinde gerçekleşmesi ve öğrencilerin öğrenme etkinliğini artırarak öğrenmeyi aktif hale getirmesi teknolojinin uygun kullanılması ile mümkündür.

Günümüzde okul yöneticileri ve öğretmenler, dijital teknolojiler tarafından dönüştürülmüş bir toplumda okulları ve sınıfları yeniden icat etme gibi büyük bir görevle karşı karşıyadır ve çoğu, bilişim teknolojilerini her derse ve sınıfa entegre etme zorunluluğu karşısında bunalmış hisseder. Okul yöneticilerinin, yabancı oldukları ve çok az eğitim aldıkları bu alanlarda giderek artan bir şekilde liderlik sorumluluklarını üstlenmeleri gerekmektedir (Flanagan ve Jacobsen, 2003). Bu doğrultuda okullarda bilişim teknolojilerinin tüm paydaşlar tarafından etkin ve verimli kullanılmasını sağlamak için okul yöneticilerinin teknoloji liderliği davranışları sergilemeleri her geçen gün daha da önem kazanmaktadır (Yahşi, 2020).

Literatürde teknoloji liderliği ile ilgili çalışmalara baktığımızda roller, yeterlikleri, öz yeterliği, modeller, davranışlar, düzeyler gibi temalarda araştırmalar yapıldığı görülmektedir (Baybara, 2018; Deniz ve Teke, 2020; Öztaş, 2013; Uysal Balaban, 2012; Karabağ Köse, Yurdakul ve Onuk, 2017). Engür (2014) öğretmenlerin okul müdürlerinden teknoloji kullanımı noktasında destek bekledikleri, okul müdürlerinin teknoloji kullanımında yetersiz ve mecbur olmadıkça teknoloji kullanımına kapalı olduklarını belirtmektedir. Topcu ve Ersoy (2020) okul yöneticilerinin teknolojiyi etkin kullanmadıklarını belirtmektedir. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin

yönetimde kullanılmasının okul yöneticilerinin teknoloji liderliği davranışlarını büyük oranda etkilemektedir (Cantürk, 2016). Eren ve Kurt (2011) ve Ölez ve Kılıçoğlu (2018) okul yöneticilerinin stratejik hedefleri planlamada, kurumda mükemmellik sağlamada öğretmen görüşlerine başvurulduğu ve teknolojinin genel anlamda yönetim faaliyetlerinde kullanılmalarıyla birlikte öğretimde teknolojinin kullanılması farkındalığına sahip olduklarını belirtmektedir. Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği konusunun köklü olduğu görülse de yeniçağın getirdiği teknoloji ve eğitimde dijitalleşme kapsamında önemini daha uzun yıllar koruyacağı düşünülmektedir. Değişimin hızının astronomik hal almasıyla değişen eğitim koşulları ve eğitimdeki teknolojik reformların zorunlu hale gelmektedir. Mevcut araştırmanın problem durumunu “okul yöneticilerinin teknoloji liderliği davranışlarının hangi düzeyde olduğunu belirlemek” oluşturmaktadır. Bu kapsamda araştırmanın amacı; okul yöneticilerinin teknoloji liderliği davranışlarına ne derece sahip olduklarını öğretmenlerin algılarına göre incelemek ve öğretmenlerin tanımlayıcı özelliklerine göre okul müdürlerinin teknolojik liderlik davranışlarına yönelik algılarında farklılık olup olmadığını belirlemektir.

2. MATERYAL VE METOD

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma “tarama modeli” olarak tasarlanmıştır. “Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekilde betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez” (Karasar, 2009: 77).

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Muğla-Ula ilçesinde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Muğla-Ula ilçesinde 285 öğretmen görev yapmaktadır. Araştırmanın örneklemini 120 öğretmen oluşturmaktadır.

2.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Anket kişisel bilgi formu ile birlikte okul yöneticilerinin teknoloji liderliği rolleri ölçeğinden oluşmaktadır. Sincar (2009) tarafından

geliştirilen Okul Yöneticilerinin Teknoloji Liderliği Rollerini Ölçeği, “hiç katılmıyorum (1), katılmıyorum

(2), kısmen katılıyorum (3), katılıyorum (4) ve tamamen katılıyorum (5)” şeklinde cevaplandırılan 5’li Likert tipi bir ölçektir. Ölçeğin dört alt boyutu bulunmaktadır. “İnsan Merkezilik” alt boyutunda 11, “Vizyon (Gerçeğe İlişkin Öngörü)” alt boyutunda 7, “İletişim ve İş Birliği” alt boyutunda 6, “Destek” alt boyutunda 5 madde olmak üzere toplam 29 maddeden oluşmaktadır.

Sincar’ın (2009) yaptığı çalışmada, okul teknoloji liderliği ölçeğinin tek faktörlü veya çok faktörlü olup olmadığını incelemek amacıyla temel birleşenler analizi yapılmıştır. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) uygunluk değeri .97 çıkmıştır. Yapısal geçerliliğini test etmek amacıyla faktör analizi kullanılmış ve dört alt boyut (İnsan Merkezilik, Vizyon, İletişim ve İş Birliği ve destek) ortaya çıkmıştır. Ölçeğin güvenilirlik katsayısını bulmak amacıyla Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Alt boyutlarında iç tutarlılık kat sayısı; “İnsan Merkezilik” alt boyutunda .94, “Vizyon” alt boyutunda .92, “İletişim ve İş Birliği” alt boyutunda .91 ve “Destek” alt boyutunda .91 olduğu ortaya çıkmıştır. Ölçeğin tamamının güvenilirliği için hesaplanan iç tutarlılık katsayısı .97 bulunmuştur (Sincar, 2009). Yapılmış olan analizler ölçeğin güvenilir ve geçerli bir veri toplama aracı olduğunu belirtmektedir. Bu çalışmada ölçeğin güvenilirliği Cronbach’s Alpha=0,942 olarak yüksek bulunmuştur.

2.4. Verilerin İstatistiksel Analizi

Araştırmada elde edilen veriler bilgisayar ortamında SPSS 22.0 istatistik programı aracılığıyla

değerlendirilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin tanımlayıcı özelliklerinin belirlenmesinde frekans ve yüzde analizlerinden, ölçeğin incelenmesinde ortalama ve standart sapma istatistiklerinden faydalanılmıştır. Araştırma değişkenlerinin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek üzere Kurtosis (Basıklık) ve Skewness (Çarpıklık) değerleri incelenmiştir.

Tablo 1. Normal Dağılım

	N	Basıklık	Çarpıklık
Teknoloji Liderliği Genel	120	0,528	-0,948
İnsan Merkezilik	120	0,946	-0,995
Vizyon	120	0,396	-0,938
İletişim Ve İşbirliği	120	0,354	-0,825
Destek	120	0,858	-1,114

İlgili literatürde, değişkenlerin basıklık çarpıklık değerlerine ilişkin sonuçların +1.5 ile -1.5 (Tabachnick ve Fidell, 2013), +2.0 ile -2.0 (George, ve Mallery, 2010) arasında olması normal dağılım olarak kabul edilmektedir. Araştırma değişkenlerinin normal dağılım gösterdiği saptanmıştır. Verilerin analizinde parametrik yöntemler kullanılmıştır. Öğretmenlerin tanımlayıcı özelliklerine göre ölçek düzeylerindeki farklılaşmaların incelenmesinde t-testi, tek yönlü varyans analizi (Anova) ve post hoc (Tukey, LSD) analizlerinden faydalanılmıştır

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Öğretmenlerin tanımlayıcı özelliklerine yönelik bulgular aşağıda yer almaktadır.

Tablo 2. Öğretmenlerin Tanımlayıcı Özelliklere Göre Dağılımı

Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Cinsiyet		
Erkek	71	59,2
Kadın	49	40,8
Yaş		
35 Ve Altı	18	15,0
36-40	24	20,0
41-45	31	25,8
46-50	18	15,0
50 Üzeri	29	24,2
Medeni Durum		
Evli	100	83,3
Bekar	20	16,7
Mesleki Kıdem		
6-10 Yıl	16	13,3
11-15 Yıl	17	14,2

16-20 Yıl	30	25,0
21-25 Yıl	24	20,0
25 Yıl Üzeri	33	27,5
Okulda Çalışma Süresi		
5 Yıl Ve Altı	66	55,0
6-10 Yıl	28	23,3
10 Yıl Üzeri	26	21,7

Öğretmenler cinsiyete göre 71'i (%59,2) erkek, 49'u (%40,8) kadın olarak dağılmaktadır. Öğretmenler yaşa göre 18'i (%15,0) 35 ve altı, 24'ü (%20,0) 36-40, 31'i (%25,8) 41-45, 18'i (%15,0) 46-50, 29'u (%24,2) 50 üzeri olarak dağılmaktadır. Öğretmenler medeni duruma göre 100'ü (%83,3) evli, 20'si (%16,7) bekar olarak dağılmaktadır. Öğretmenler mesleki kıdeme göre 16'sı (%13,3) 6-10 yıl, 17'si (%14,2) 11-15 yıl, 30'u (%25,0) 16-20 yıl, 24'ü (%20,0) 21-25 yıl, 33'ü

(%27,5) 25 yıl üzeri olarak dağılmaktadır. Öğretmenler okulda çalışma süresine göre 66'sı (%55,0) 5 yıl ve altı, 28'i (%23,3) 6-10 yıl, 26'sı (%21,7) 10 yıl üzeri olarak dağılmaktadır.

Öğretmenlerin teknoloji liderliği yönelik; aritmetik ortalama, standart sapma ve minimum-maksimum düzeyleri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 3. Teknoloji Liderliği Puan Ortalamaları

	N	Ort	Ss	Min.	Maks.
Teknoloji Liderliği Genel	120	3,984	0,825	1,550	5,000
İnsan Merkezlilik	120	4,000	0,813	1,270	5,000
Vizyon	120	3,886	0,973	1,000	5,000
İletişim Ve İşbirliği	120	4,031	0,808	1,500	5,000
Destek	120	4,030	0,858	1,600	5,000

Öğretmenlerin "teknoloji liderliği genel" ortalaması yüksek 3,984±0,825 (Min=1.55; Maks=5), "insan merkezlilik" ortalaması yüksek 4,000±0,813 (Min=1.27; Maks=5), "vizyon" ortalaması yüksek

3,886±0,973 (Min=1; Maks=5), "iletişim ve işbirliği" ortalaması yüksek 4,031±0,808 (Min=1.5; Maks=5), "destek" ortalaması yüksek 4,030±0,858 (Min=1.6; Maks=5) olarak saptanmıştır.

Tablo 4. Teknoloji Liderliği Puanlarının Cinsiyete Göre Farklılaşma Durumu

	Grup	N	Ort	Ss	t	sd	p
Teknoloji Liderliği Genel	Erkek	71	3,921	0,869	-1,008	118	0,315
	Kadın	49	4,075	0,757			
İnsan Merkezlilik	Erkek	71	3,933	0,868	-1,081	118	0,282
	Kadın	49	4,097	0,723			
Vizyon	Erkek	71	3,831	1,027	-0,740	118	0,461
	Kadın	49	3,965	0,895			
İletişim Ve İşbirliği	Erkek	71	3,998	0,826	-0,535	118	0,593
	Kadın	49	4,078	0,787			
Destek	Erkek	71	3,927	0,884	-1,597	118	0,113
	Kadın	49	4,180	0,803			

Öğretmenlerin teknoloji liderliği genel, insan merkezlilik, vizyon, iletişim ve işbirliği, destek

puanları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermemektedir(p>0,05).

Tablo 5. Teknoloji Liderliği Puanlarının Yaşa Göre Farklılaşma Durumu

	Grup	N	Ort	Ss	F	p	Fark
Teknoloji Liderliği Genel	35 Ve Altı	18	4,287	0,640	2,660	0,036	
	36-40	24	4,075	0,683			1>3
	41-45	31	3,759	0,916			4>3
	46-50	18	4,312	0,666			1>5
	50 Üzeri	29	3,757	0,920			4>5
İnsan Merkezlilik	35 Ve Altı	18	4,232	0,659	1,692	0,157	
	36-40	24	4,106	0,705			
	41-45	31	3,833	0,905			
	46-50	18	4,242	0,588			
	50 Üzeri	29	3,796	0,944			
Vizyon	35 Ve Altı	18	4,183	0,718	1,708	0,153	
	36-40	24	3,958	0,932			
	41-45	31	3,664	1,073			
	46-50	18	4,206	0,916			
	50 Üzeri	29	3,680	1,015			
İletişim Ve İşbirliği	35 Ve Altı	18	4,389	0,667	4,496	0,002	
	36-40	24	4,097	0,665			1>3
	41-45	31	3,796	0,869			4>3
	46-50	18	4,482	0,554			1>5
	50 Üzeri	29	3,724	0,879			4>5
Destek	35 Ve Altı	18	4,433	0,537	4,056	0,004	
	36-40	24	4,142	0,671			1>3
	41-45	31	3,684	0,935			2>3
	46-50	18	4,411	0,781			4>3
	50 Üzeri	29	3,821	0,943			1>5

Öğretmenlerin yaşa göre teknoloji liderliği genel puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($F_{(4, 115)}=2,660$; $p=0,036<0.05$). Farkın nedeni; yaşı 35 ve altı olanların teknoloji liderliği genel puanlarının ($\bar{x}=4,287$), yaşı 41-45 olanların teknoloji liderliği genel puanlarından ($\bar{x}=3,759$) yüksek olmasıdır. Yaşı 46-50 olanların teknoloji liderliği genel puanlarının ($\bar{x}=4,312$), yaşı 41-45 olanların teknoloji liderliği genel puanlarından ($\bar{x}=3,759$) yüksek olmasıdır. Yaşı 35 ve altı olanların teknoloji liderliği genel puanlarının ($\bar{x}=4,287$), 50 üzeri olanların teknoloji liderliği genel puanlarından ($\bar{x}=3,757$) yüksek olmasıdır. Yaşı 46-50 olanların teknoloji liderliği genel puanlarının ($\bar{x}=4,312$), 50 üzeri olanların teknoloji liderliği genel puanlarından ($\bar{x}=3,757$) yüksek olmasıdır.

Öğretmenlerin yaşa göre iletişim ve işbirliği puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($F_{(4, 115)}=4,496$; $p=0,002<0.05$). Farkın nedeni; yaşı 35 ve altı olanların iletişim ve işbirliği puanlarının ($\bar{x}=4,389$), yaşı 41-45 olanların iletişim ve işbirliği puanlarından ($\bar{x}=3,796$) yüksek olmasıdır. Yaşı 46-50 olanların

iletişim ve işbirliği puanlarının ($\bar{x}=4,482$), yaşı 41-45 olanların iletişim ve işbirliği puanlarından ($\bar{x}=3,796$) yüksek olmasıdır. Yaşı 35 ve altı olanların iletişim ve işbirliği puanlarının ($\bar{x}=4,389$), 50 üzeri olanların iletişim ve işbirliği puanlarından ($\bar{x}=3,724$) yüksek olmasıdır. Yaşı 46-50 olanların iletişim ve işbirliği puanlarının ($\bar{x}=4,482$), 50 üzeri olanların iletişim ve işbirliği puanlarından ($\bar{x}=3,724$) yüksek olmasıdır.

Öğretmenlerin yaşa göre destek puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($F_{(4, 115)}=4,056$; $p=0,004<0.05$). Farkın nedeni; yaşı 35 ve altı olanların destek puanlarının ($\bar{x}=4,433$), yaşı 41-45 olanların destek puanlarından ($\bar{x}=3,684$) yüksek olmasıdır. Yaşı 36-40 olanların destek puanlarının ($\bar{x}=4,142$), yaşı 41-45 olanların destek puanlarından ($\bar{x}=3,684$) yüksek olmasıdır. Yaşı 46-50 olanların destek puanlarının ($\bar{x}=4,411$), yaşı 41-45 olanların destek puanlarından ($\bar{x}=3,684$) yüksek olmasıdır. Yaşı 35 ve altı olanların destek puanlarının ($\bar{x}=4,433$), 50 üzeri olanların destek puanlarından ($\bar{x}=3,821$) yüksek olmasıdır. Yaşı 46-50 olanların

destek puanlarının ($\bar{x}=4,411$), 50 üzeri olanların destek puanlarından ($\bar{x}=3,821$) yüksek olmasıdır.

Öğretmenlerin insan merkezlilik, vizyon puanları yaşa göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0,05$).

Tablo 6. Teknoloji Liderliği Puanlarının Medeni Duruma Göre Farklılaşma Durumu

	Grup	N	Ort	Ss	t	sd	p
Teknoloji Liderliği Genel	Evli	100	3,949	0,830	-1,028	118	0,306
	Bekar	20	4,157	0,798			
İnsan Merkezlilik	Evli	100	3,946	0,827	-1,628	118	0,106
	Bekar	20	4,268	0,696			
Vizyon	Evli	100	3,856	0,957	-0,754	118	0,453
	Bekar	20	4,036	1,062			
İletişim Ve İşbirliği	Evli	100	4,010	0,815	-0,621	118	0,536
	Bekar	20	4,133	0,783			
Destek	Evli	100	4,014	0,851	-0,455	118	0,650
	Bekar	20	4,110	0,910			

Öğretmenlerin teknoloji liderliği genel, insan merkezlilik, vizyon, iletişim ve işbirliği, destek

puanları medeni duruma göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0,05$).

Tablo 7. Teknoloji Liderliği Puanlarının Mesleki Kıdeme Göre Farklılaşma Durumu

	Grup	N	Ort	Ss	F	p
Teknoloji Liderliği Genel	6-10 Yıl	16	4,302	0,840	1,315	0,269
	11-15 Yıl	17	3,899	0,658		
	16-20 Yıl	30	4,131	0,723		
	21-25 Yıl	24	3,823	0,885		
	25 Yıl Üzeri	33	3,857	0,914		
İnsan Merkezlilik	6-10 Yıl	16	4,261	0,856	1,220	0,306
	11-15 Yıl	17	3,840	0,663		
	16-20 Yıl	30	4,173	0,700		
	21-25 Yıl	24	3,890	0,830		
	25 Yıl Üzeri	33	3,879	0,924		
Vizyon	6-10 Yıl	16	4,295	0,884	1,209	0,311
	11-15 Yıl	17	3,790	0,833		
	16-20 Yıl	30	3,991	0,921		
	21-25 Yıl	24	3,667	1,097		
	25 Yıl Üzeri	33	3,801	1,016		
İletişim Ve İşbirliği	6-10 Yıl	16	4,292	0,883	1,342	0,259
	11-15 Yıl	17	4,059	0,653		
	16-20 Yıl	30	4,189	0,707		
	21-25 Yıl	24	3,903	0,830		
	25 Yıl Üzeri	33	3,838	0,891		
Destek	6-10 Yıl	16	4,413	0,802	1,624	0,173
	11-15 Yıl	17	3,988	0,610		
	16-20 Yıl	30	4,167	0,809		
	21-25 Yıl	24	3,800	0,949		
	25 Yıl Üzeri	33	3,909	0,929		

Öğretmenlerin teknoloji liderliği genel, insan merkezlilik, vizyon, iletişim ve işbirliği, destek

puanları mesleki kıdeme göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0.05$).

Tablo 8. Teknoloji Liderliği Puanlarının Okulda Çalışma Süresine Göre Farklılaşma Durumu

	Grup	N	Ort	Ss	F	p
Teknoloji Liderliği Genel	5 Yıl Ve Altı	66	4,022	0,782	0,277	0,759
	6-10 Yıl	28	3,991	0,971		
	10 Yıl Üzeri	26	3,879	0,783		
İnsan Merkezlilik	5 Yıl Ve Altı	66	4,040	0,768	0,419	0,659
	6-10 Yıl	28	4,026	0,953		
	10 Yıl Üzeri	26	3,871	0,780		
Vizyon	5 Yıl Ve Altı	66	3,952	0,892	0,529	0,591
	6-10 Yıl	28	3,883	1,182		
	10 Yıl Üzeri	26	3,720	0,945		
İletişim Ve İşbirliği	5 Yıl Ve Altı	66	4,025	0,803	0,074	0,928
	6-10 Yıl	28	4,077	0,862		
	10 Yıl Üzeri	26	3,994	0,789		
Destek	5 Yıl Ve Altı	66	4,076	0,821	0,210	0,811
	6-10 Yıl	28	3,964	0,972		
	10 Yıl Üzeri	26	3,985	0,847		

Öğretmenlerin teknoloji liderliği genel, insan merkezlilik, vizyon, iletişim ve işbirliği, destek puanları okulda çalışma süresine göre anlamlı farklılık göstermemektedir($p>0.05$).

4.SONUÇ

Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği davranışlarına ne derece sahip oldukları tespit etmek amacıyla yapılan araştırmaya 120 öğretmen katılmıştır.

Teknoloji liderliği; insan merkezlilik, vizyon, iletişim ve işbirliği, destek olarak incelenmiştir. 5 üzerinden yapılan değerlendirmeye göre teknoloji liderlik algısı ve alt boyutlara ilişkin algıların yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Teknoloji liderliği algısının öğretmenlerin cinsiyetine göre farklılaşmadığı saptanmıştır. Diğer bir ifade ile kadın ve erkek öğretmenlerin teknoloji liderliğine ilişkin algıları benzer düzeydedir.

Öğretmenlerin yaşlarına göre teknoloji liderliği algısının farklılık gösterdiği belirlenmiş 35 yaş ve altı olanlarda ve 46-50 yaş olanlarda algının yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Teknoloji liderliği algısının öğretmenlerin medeni duruma, mesleki kıdeme, okulda çalışma süresine göre farklılaşmadığı belirlenmiştir. Genel olarak değerlendirildiğinde öğretmenlerin yaşları haricinde diğer tanımlayıcı özelliklere göre algıladıkları teknoloji liderliğinin benzer düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Araştırmadan ulaşılan sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki öneriler getirilmiştir.

- Teknolojik liderlik ve yeterlilik konusu literatürde yeni bir kavram olmasından dolayı

çok fazla çalışmaya rastlanmamıştır. Bu alanda daha fazla çalışma yapılması gerekliliği teknolojinin gelişmesiyle doğru orantılı olarak artmalıdır.

- İdari yöneticilerin bilişim teknolojileri ile ilgili hizmet içi eğitimlerinin artırılması akademik yöneticilere oranla teknolojik liderlik yeterlilik düzeylerini arttırabilir.
- Aynı şekilde idari yöneticiler düşünüldüğünde ölçek maddelerinin daha anlaşılır olması ve anket yönteminin mülakat tekniğiyle desteklenmesi idari yöneticilerin teknolojik liderlik yeterlilik düzeylerinin daha anlaşılır olmasını sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Baybara, M. (2018). Devlet ve özel ilköğretim okulu yöneticilerinin teknoloji liderliği rollerine ilişkin yeterlikleri (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul.
- Can, T. (2003). Bolu orta öğretim okulları yöneticilerinin teknolojik liderlik yeterlilikleri. The Turkish Online Journal of Educational Technology, 2(3), 94- 107.
- Cantürk, G. (2016). Okul yöneticilerinin teknolojik liderlik davranışları ve bilişim teknolojilerinin yönetim süreçlerinde kullanımı arasındaki ilişki (Yayınlanmamış doktora tezi). Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- Deniz L. ve Teke S. (2020). Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği rollerinin öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi, 17(1), 351– 373. doi:10.33711/yyuefd.692949
- Engür, A. (2014). Teknoloji öğretmenlerinin okul müdürlerinin teknolojik liderlik becerileri hakkındaki görüşleri (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- Eren, E. ve Kurt, A. (2011). İlköğretim okul müdürlerinin teknoloji liderliği davranışları. Uşak Üniversitesi Sosyal

- Bilimler Dergisi, 4(2), 219-238.
<https://dergipark.org.tr/en/pub/usaksosbil/issue/21648/232737>
- Flanagan, L. ve Jacobsen, M. (2003). Technology leadership for twenty-first century principal. *Journal of Educational Administration*, 41(2), 124-142.
- George, D., & Mallery, M. (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference*, 17.0 update (10a ed.) Boston: Pearson
- Karabağ Köse, E., Yurdakul, Ö. ve Onuk, H. (2017). Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği ile sosyal medyada öğretmen-öğrenci etkileşimi arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 329-344.
- Karasar, N.(2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. 2. Baskı. Ankara: Nobel Yayınları
- Ölez, D, ve Kılıçoğlu, D. (2018). Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği davranışlarının incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (48), 575-601.
- Öztaş, A. (2013). Resmi ortaöğretim okulu yöneticilerinin teknoloji liderliği rollerine ilişkin öğretmen görüşleri (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Sincar, M. (2009). İlköğretim okulu yöneticilerinin teknoloji liderliği rollerine ilişkin bir inceleme (Gaziantep ili örneği) (Doktora tezi). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Tabachnick, B.G. and Fidell, L.S. (2013). *Using Multivariate Statistics* (sixth ed.) Pearson, Boston
- Tanzer, S. (2004). "Mesleki ve teknik öğretim okul yöneticilerinin teknolojik liderlik yeterlikleri". *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Topcu, İ. ve Ersoy, M. (2020). Eğitim yönetiminde teknoloji kullanımına ilişkin okul yöneticilerinin görüşleri. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 15(10), 4930-4955. doi:10.26466/opus.652611
- Uysal Balaban, N. (2012). Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği rolleri ile bilgisayar kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Yahşi, Ö. (2020). Okul yöneticilerinin teknoloji liderliği özyeterliklerinin incelenmesi: İzmir örneği. *Akademik Platform Eğitim ve Değişim Dergisi*, 3(2), 232-250.